

COLECTIA POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE

228

PREŢUL 1 LEU

VIORICA HUBER

AVENTURĂ ÎN GONDWANA

VIORICA HUBER

AVENTURĂ ÎN GONDWANA

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"

EDITATĂ DE REVISTA

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Anul X – Nr. 228 – 15 mai 1964

Citiţi în numărul viitor al Colecţiei trei povestiri de

MIHU DRAGOMIR

Coperta desen: VICTOR WEGEMANN

VIORICA HUBER

AVENTURĂ ÎN GONDWANA

Ultimii doi kilometri pînă la mica noastră staţiune temporară i-am parcurs însuşindu-mi cu o totală lipsă de originalitate excelenta tehnică sportivă de înaintare pe gheaţă a pinguinilor. Şi anume m-am tîrît pe burtă, pe coasta înclinată, vîslind conştiincios cu mîinile ca să-mi ţin direcţia şi să rezist totodată îndrăciţilor curenţi antarctici, care suflă pe-aci, după cum bine se ştie, cu o furie medie de patruzeci de metri pe secundă.

Ăştia sînt în stare, la o asemenea performanţă, să pună cu botul pe labe pe oricine. Chiar şi pe mine, Dan Prodan, supranumit „tartorul" ciclonilor şi al anticiclonilor, renumitul as al loopingului fără vizibilitate, cîştigător la trei concursuri mondiale de aviaţie acrobatică, aceste stihii albe şi demente m-au preschimbat din şoim în broască. În sfîrşit, bine că nici unul dintre suporterii sau admiratoarele mele de-acasă nu are prilejul să mă vadă în astfel de glorioase clipe de antrenament patruped sau ornitologic (ziceţi-i oricum, dar încercaţi numai o dată şi dumneavoastră să umblaţi aşa, prin zăpadă, şi-apoi o să mai stăm de vorbă...) De aerostadionul nostru din Bucureşti mă despart, am impresia, un flecuştet de mai multe mii de kilometri ; vreo 500 de kilometri sînt numai pînă la coasta oceanică, oarecum „civilizată", populată cu cîteva staţiuni ştiinţifice, în care trăiesc două sau trei duzini de savanţi bărboşi, convieţuind paşnic în vecinătatea cîtorva colonii de pinguini băştinaşi, în frac şi barbetă, şi a altor cîteva zeci de foci durdulii. Apropos, cum se descurcă oare aceste veritabile campioane de înot, de reuşesc să-şi menţină „silueta"? Căci eu unul, în cele trei luni de cînd am sosit în Antarctida, am scăzut cu zece kilograme, deşi mănînc de sting... Dacă avansez în aceeaşi progresie aritmetică, în decursul splendidei nopţi polare care mă aşteaptă, din atletica mea carură nu va rămîne decît o jalnică şi înfometată aparenţă... Simţind de pe acum că trebuie să lupt cu această sumbră perspectivă, am

deschis bîjbîind, dar hotărît, uşa de la „antreul" cabanei mele, mi-am scos obrăzarul de plexiglas şi am urlat:

— **Ich bin hungrig! Du auch?** [1]

Nu mi-a răspuns nimeni. Nu m-am mirat de loc. Ştiam doar că Nils, colegul meu de „iernat", nu e un pinguin sociabil şi vorbăreţ, ci un autentic urs polar, din nord, căruia-i place mai mult să tacă decît să mormăie. Nedînd, aşadar, importanţă amănuntelor, mi-am dezbrăcat cizmele de blană, mănuşile şi costumul de „scafandru alpin" în „antreu", adică într-un fel de „igloou", clădit de mine şi de suedez, ca să cîştigăm „spaţiu locativ", şi apoi am intrat în cabana propriu-zisă, îngropată bineînţeles şi ea în omăt, ca o indiană în frişcă.

M-am repezit, după cum era de aşteptat, la dulapul cu alimente, am înfulecat conţinutul unei cutii de şuncă de Praga, o pîine cam deshidratată şi nesărată şi mi-am preparat nişte lapte praf, cu ceai dulce şi rom mult. Ceaiul l-am găsit fierbînd pe o spirtieră. L-am băut, simţind cum mă moleşesc de plăcere, şi tocmai voiam să-i mulţumesc pentru delicata atenţie tovarăşului meu de odaie, cînd mi-am îndreptat ochii spre patul său de aluminiu şi l-am văzut neatins.

„Să ştii că Nils e la franţuji, să asculte telstarul" — mi-am spus liniştit, apoi m-am vîrît în sacul meu de blană, trimiţînd un ultim surîs înspre mutrişoara drăguţă a Roxanei, care mă privea din fotografia, prinsă cu o pioneză de harta cerească a constelaţiilor australe, din perete.

„Dacă ţi-ai fi pus în aplicare intenţia lăudabilă de a mă însoţi tocmai aci, aproape de polul frigului, în opt secunde precis, năsucul tău obraznic ar fi îngheţat, şi zău c-ar fi fost păcat"... i-am spus în gînd fetei, regretînd că nu mă aude. Apoi am adormit imediat, ca un buştean.

A doua zi, cînd m-am deşteptat, iar nu l-am văzut pe Nils. Mica noastră sobă ermetică, pe care o încărcăm pe rînd dimineaţa cu brichete, nu fusese pusă în funcţiune. Era frig.

„Cînd oi mai veni în Antarctica, mi-am zis furios trăgîndu-mi salopeta de blană la iuţeală pe mine, n-o să-mi mai împart locuinţa cu un savant, fie el şi handbalist. O să cer să-mi dea tovarăş de cort un băiat cumsecade, vesel, un radiotelegrafist care să cînte sau un reporter care să nu uite cînd îi vine rîndul la cărat cărbunii şi la povestit anecdote. Data viitoare n-o să mai stau cu un geolog sau mineralog, distrat şi glacial, ca să mă confunde cu un conglomerat căruia i-ai descoperit şi i-ai fixat toate particularităţile ştiinţifice şi apoi

[1] — Mi-e foame. Ţie nu? (în limba germană).

l-ai pus într-un săculeț și l-ai legat la gură. Nu, lieber Nils, regret din suflet, dar în viitorul an geofizic internațional n-o să mai stau cu dumneata, dacă voi mai veni la Polul Sud în vizită.

La drept vorbind eram nedrept cu prietenul meu suedez. Nu excela el în istorioare picante, era chiar al dracului de ursuz, cînd făcea prospecțiuni sau pornea la vînătoare de roci și minereuri, dar îndată ce găsea ceva interesant, urme de huilă, cuarț alb sau turmalină albastră, se entuziasma și era în stare să vorbească ore întregi, fără să te plictisească, despre orogeneză și evoluția continentelor, despre zăcămintele de uraniu și molibden, care, conform ipotezei lui, se află la sigur în cutare loc sub calota perenă de gheață a Antarctidei, sau despre iubitele lui comori de piatră, printre care și cearnokitele, cele mai vechi granite de pe pămînt, din care a descoperit la începutul verii, pe coastă, cîteva.

Recunosc cu modestie că acum patru luni nu știam mare lucru despre subsolul și trecutul geologic al celui de-al șaselea continent terestru, acest vitreg ținut asemenea unui astru înghețat, iar acum, datorită rarelor, dar entuziastelor pisălogeli ale lui Nils, știu tot soiul de lucruri savante și de ipoteze științifice îndrăznețe, care-mi redeșteaptă vechea mea pasiune din copilărie pentru reptile solzoase și uriașe și pentru paleoastronautică.

Aș fi nedrept dacă n-aș recunoaște, de asemenea, că suedezul ăsta spelb și morocănos, excelent șahist și bucătar în orele neutre, reușea cu cîteva mormăieli docte de-ale lui și cu cîteva „mostre" de paleontologie (pe care le scotea cu zgîrcenie din „tezaurul" său catalogat și mi le explica) să mă arunce într-o curiozitate aproape geamănă cu delirul științific și să mă facă să nu mai visez noaptea și ziua decît hărți străvechi și amirali turci, arhipelaguri în terase și glaciațiuni misterioase.

De altfel trebuie să spun că, din prima zi cînd l-am cunoscut pe Nils, m-am simțit atras de ideea lui fixă, care în paranteză fie zis era și a mea : amîndoi credeam cu tărie în uluitoarele indicii aflate în portulanele [1] amiralului otoman Piri Reis, abilul contemporan al lui Columb, ale cărui cărți le avea printr-un pilot spaniol de pe caravela Santa Maria, ajuns sclav la Istanbul.

Amîndoi studiasem cu amănunțime comunicările făcute de specialiștii care se ocupaseră încă de acum un deceniu și ceva de precisele și singularele hărți ale acestui Piri Reis, ce-și

[1] Portulane — hărți vechi maritime, întocmite de navigatori portughezi sau copiate de ei după altele mai vechi.

mențineau totuși și-acum misterul inițial. Desigur, toată lumea știe azi, cînd s-a vorbit atîta despre Antarctida, despre concluziile seismologilor și glaciologilor congresiști, că acest înalt pustiu de gheață, de unsprezece milioane de kilometri pătrați, e o carapace perfidă care ascunde un vast arhipelag de insule și rămășițe ale unui arhaic continent, metamorfozat acum într-un frigorifer blestemat și mirific. Toată lumea a aflat — la timpul potrivit — că multe lanțuri interioare de munți, anumite formațiuni de coastă sau văi, pe care savanții noștri de pe acest continent al științei le-au detectat destul de recent, erau trecute în vechile hărți ale lui Piri Reis despre Antarctica și chiar cu altitudinea lor exactă. S-a spus de aceea că aceste extraordinare documente sînt niște copii ale unor hărți făcute probabil înainte de ultima perioadă a glaciațiunilor sudice și că, de asemenea, determinările topografice par a fi luate prin aerofotometrie, așadar „de sus", dintr-un vehicul zburător, contemporan cu Archeopterixul și deci nepămîntean. Dar lucrul nu fusese încă dovedit în practică, prin găsirea unui... motor extraterestru sau a vreunui prototip de hartă, așa că enigma planează încă ademenitoare deasupra Antarcticii. Și tocmai misterul ei devenise pentru Nils și pentru mine ideea fixă (și oarecum nemărturisită public) a existenței noastre pe acest pămînt... de gheață.

Suedezul visa să descifreze „taina" pe cale palpabilă, prin dovezi paleontologice, descoperind vreo „urmă cosmică" în rocile lui mute și înțelepte, iar eu, eu voiam să descurc, de asemenea, acest straniu rebus cartografic, dar nu prea știam prin ce mijloace.

În stațiunile Antarcticii — cum ar scrie un prieten de-al meu reporter : „sub pașnicul steag al cuceririi Polului Sud, pe acest tărîm imaculat..." uraganele cele mai turbate mătură zilnic cu albele lor bărbi podișul uriaș, nelăsînd nici o urmă.

Deocamdată, printre exploratorii de diferite naționalități și din diverse domenii ale științei, strînși laolaltă aici, cei cîțiva membri ai expediției noastre temporare se bucură toți de o deosebită popularitate și apreciere. Poate că mulți alții or fi la fel de înzestrați ca noi, însă nouă, „temporarilor", ne-a surîs mereu norocul de cînd am venit și pînă azi. De pildă, numai la două zile după debarcarea noastră, Jolly, glaciologul elvețian, a descoperit, datorită unor microseisme înregistrate de aparatul său sub o punte înșelătoare de gheață, un gheizer de adîncime, primul gheizer dovedit pe coasta noastră. La două săptămîni după aceea, făcînd o excursie de recunoaștere cu autoșenila în căutarea unui teren de decolare, eu am dat peste un cuib părăsit de pinguini. Cuibul era destul de eco-

nomic construit, din cîteva pietre, ca să-i apere de vînt pe domnii locatari. Am luat cu mine o pietricică mai vînătă și mai geometric scrijelată, pe care voiam s-o duc amintire Roxanei, să i-o port în gură și să i-o depun la picioare in semn de dragoste, așa cum se zice că fac pinguinii cu alesele lor, in vremea nunții. Și — culmea! Cînd Nils a văzut-o, a descoperit că e, nici mai mult, nici mai puțin, nu o pietricică oarecare, ci o rocă tip „Gondwana" cu urme de **glossopteris**[1] pe ea, veche de circa două sute de milioane de ani. Apoi, suedezul acesta devorat de ambiții nobile, mi-a confiscat cu amabile aprecieri „mesajul" meu amoros și l-a trecut în tezaurul său propriu, după ce mi-a înscris numele intr-un catalog. Trebuie să mai spun, cu o satisfacție individualistă de care mă rușinez autocritic, că a doua zi, cînd Nils a vrut să exploreze mai departe cuibul pinguinilor, locul fusese îngropat definitiv în ninsoare. M-am simțit răzbunat. Geologul însă, inocent, a fost doar mîhnit de insucces, deși colecția lui de „Gondwana", găsită în expediția din anii precedenți și care i-a adus faimă mondială încă de atunci, era destul de bogată în pietricele din astea cu urme gingașe de „aripioare vegetale", în formații din era Permiană și chiar în fragmente de trunchiuri pietrificate de arbori ce au respirat oxigenul acum cîteva sute de milioane de ani, pe arhaicul continent numit „Gondwana", din care au rămas prețioase mărturii fosilizate prin sudul Indiei și Africii, prin Brazilia, Australia și Madagascar.

În sfîrșit, la renumele restrînsului nostru grup expediționar s-au mai adăugat două „trofee" mai modeste: o hartă sinoptică admirabilă pentru lansarea sateliților (de cercetări atmosferice) făcută de Allan și semnalarea unei aterizări forțate, efectuată de doi aviatori de la baza australiană David, care — grație radiotelegrafiștilor noștri francezi — au primit indicații salvatoare pentru a se orienta în regiunea necunoscută de ei.

Sigur că toate aceste reușite ale noastre au fost sărbătorite cum se cuvine în sînul micii și marii noastre familii antarctice și s-au încheiat cu prietenii de neuitat. Australienii au trimis franțujilor un nostim pat-sanie din aluminiu pliabil, cu numele lor înscris pe bare, iar șmecherii de radiotelegrafiști le-au expediat prin avion de la baza sovietică o sticlă de coniac vechi și o pereche de bretele cu turnul Eiffel ca emblemă.

---

[1] Glossopteris — o plantă arhaică adaptată la clime mai reci.

Şi colecţia mea particulară de rarităţi sportive s-a îmbogăţit în aceste trei luni cu nişte patine de os de morsă, dăruite de cei de la „Little America", şi cu un pui de cîine de Alaska, pe care, din păcate, l-am lăsat pe coastă la stăpînii lui vechi pînă vom termina lucrările.

Gîndindu-mă la daruri şi la prieteni, recunoscuta mea generozitate romînească m-a îmboldit să nu merg în cabana francezilor cu mîna goală, aşa că am luat o cutie cu tutun şi o sticlă de Murfatlar şi le-am băgat în buzunarele mari de la piept. Radiotelegrafiştii ocupă cea mai mare cabană a micii noastre aşezări. E numai la douăzeci de paşi — dar totuşi, ca să fiu mai sigur că ajung în bunăstare şi nu cu nasul degerat, m-am echipat ca un cosmonaut pe Marte şi mi-am luat şi o lopată. Cine ştie, poate la întoarcere, să fiu obligat să-mi sap pîrtie pînă la uşă, ca o cîrtiţă vrednică. Afară, viscolul se mai potolise — astfel că am sosit în odaia franţujilor într-o excelentă dispoziţie.

Mi-s tare dragi băieţii ăştia negricioşi, dintre care unul mă întrece la slalom — e doar campion european de schi —, iar pe celălalt îl bat regulat la şah şi-l las să-mi bea Murfatlarul ca să-l consolez.

— Ei, fraţilor, le-am zis, aţi primit vreo veste pentru mine ?

Robert îşi scoase casca şi rise :

— Ce veste ? De unde ?

— De acasă. Din Romînia, Bucureşti, Bulevardul Păcii, 287, apartamentul primit de zestre de la institut, telefonul... Şi zicînd aceste, am scos sticla de sub pufoaică.

Gilbert îmi făcu prietenos cu ochiul, răsucindu-se de pe taburetul din faţa tabloului telefonic şi-mi luă Murfatlarul din mînă :

— O, la, la ! Pentru asemenea vin ţin să-ţi spun vestea cea mare : ai fost decorat şi adineauri am primit un mesaj cifrat de la iubita ta din Bucarest, care-ţi trimite sărutări.

— Nu cred, i-am răspuns cu părere de rău. Ea îmi trimite mai degrabă un papuc în cap decît un mesaj cifrat. Îi e tare lene la scris, la telegrafiat şi la sărutat. Eu trebuie să fac totul pentru ea : să-i scriu, să-i telefonez şi s-o sărut.

— Să bem totuşi pentru Roxana ! a zîmbit Gilbert.

Am turnat în trei pahare. Apoi mi-am amintit de suedez :

— Credeam că geologul e la voi. Unde s-o fi dus cu noaptea în cap ?

— Tu nu ştii ? A plecat de ieri de la prînz, pe schiuri, în direcţia munţilor. Zicea că merge în tabăra topografilor cehi, să ia nişte informaţii. Oricum, cred că de aseară a ajuns la

destinaţie, e admirabil schior, şi într-acolo n-a suflat vîntul prea tare.

— Prea tare? m-am alarmat eu. Se vede că voi n-aţi scos nasul afară ieri. A fost cum ziceţi voi, francezii, un „chasse-neige" teribil. Ce naiba o fi căutat Nils la topografi? Nu putea să se mulţumească doar cu o convorbire prin radio?

— Zicea că trebuie neapărat să verifice nişte date pe o hartă nouă, întocmită de cehi. Îi venise o idee.

— Aha! am pufnit eu totuşi neliniştit. Ştiam că geologul nostru e de neclintit cînd vînează o urmă şi că e cam imprudent. Semnalează, **mon gamin** [1], la topografi, m-am rugat de Robert. Nu voi putea închina liniştit un pahar dacă nu ştiu cum a petrecut noaptea ursul nostru polar.

Robert apăsă pe unul dintre butoane şi ascultă în linişte cîtăva vreme. Apoi se întoarse şi-mi spuse tulburat:

— Topografii zic că suedezul s-a înţeles cu un aviator de-al lor să-l ducă pînă sus, pe creastă. E pe drum, prin văzduh. De acolo o să-l lanseze cu paraşuta, că are ceva urgent şi extraordinar de verificat şi nu mai poate aştepta nici o clipă.

— Asta-i culmea! am strigat eu uimit. E nebun de-a binelea! Vrea să se sinucidă!

Robert îmi făcu semn să tac, că recepţionează.

— Are aprobare de la centrul expediţiei, mormăi el. Stai, că topografii au prins chiar acum legătura cu avionul lor şi am intrat şi eu pe undă.

M-am repezit la tablou şi mi-am pus o cască. Nebunul de Nils comunica impasibil:

— Am găsit în morena A-112 un fragment de tectită. Tec-ti-tă. Formaţie sticloasă, de origine necunoscută pe Pămînt, exact ca în deşertul Libiei, da, însă de formatul 47 x 27 cm. O tectită fragmentată.

— Ce mai vrea? A găsit-o, să-i trăiască! izbucnesc eu furios.

— Ssst! îmi făcu semn şi Gilbert, care intrase şi el pe recepţie. Dacă e adevărat ce spune, atunci e un tip, suedezul ăsta!

Am ascultat mai departe, grozav de neliniştit.

— Nils Larren comunică tuturor staţiunilor geologice că a descoperit la cota A-112 o tectită. Voi urmări în sus pe traiectul probabil al morenei, după un plan propriu, locul de unde par a proveni conglomeratele şi tectita. Posibil să fie craterul stîncos din lanţul muntos de la nord. La întoarcere

[1] Mon gamin — băiete (în l. fr.).

voi coborî probabil pînă la bază cu schiurile, dacă nu veți putea trimite după mine un alt avion.

— Un olandez zburător poate ! am strigat. Unde o fi vrînd să aterizeze avionul care să-l ia ? Pe buza stîncoasă a muntelui, în prăpastie ? ! A înnebunit suedezul, asta e !

— Știe el ce spune, doar e unul dintre cei mai mari mineralogi din lume !

— Și cel mai nerod ! Să plece singur, indiferent de vreme, pentru o... tectită !

Cei doi francezi lăsară aparatele o clipă și mă priviră ca pe-un alienat mintal :

— Omule, știi ce descoperire epocală a făcut Larren al nostru ?

— Nu, nu știu.

— N-ai auzit de munții Antilibanului, de tectite, de formațiunile misterioase cu o vechime de un milion de ani și în care s-au identificat urme slabe de izotopi ai beriliului și nu mai știu ce ?

I-am privit la rîndul meu furios :

— Am auzit, ei și ? Nimic nu e sigur, totul e o ipoteză. Cine dovedește că aceste enigmatice sticle au fost azvîrlite de eventuali paleocosmonauți din Marte și nu de Scaraoțchi din infern ? Și ce dacă a mai apărut o tectită chiar de-ar fi picat în Antarctica ? Cine o să-i explice originea și traiectoria ?

— Poate că el, zise Gilbert, nesigur.

— Dacă va mai veni înapoi, am urmat, înfierbîntat de-a binelea. Or, asta e iarăși doar o ipoteză. Cert e că la punctul meteo unde am făcut eu ieri controlul în locul lui Allan, care e bolnav, aparatele indică pentru următoarele trei zile : furtună, timp rău, furtună, vizibilitate redusă la minim, furtună și iar furtună. Trebuie să plec numaidecît după suedez, lua-l-ar... Iertați-mă că m-am înfuriat pe voi. Prindeți-mi și mie centrul și anunțați că plec cu avionul peste două ore. Nu-l putem lăsa să înghețe, fiindcă tectita n-o să-i țină de cald, cît ar fi el de geolog, sînt sigur.

Grăbiți, francezii căutară din nou să stabilească radiolegătura.

. . . .

Și iată-mă acum în fața hangarului de penoplast sub care e adăpostit avionul meu. Toți membrii expediției noastre restrînse au venit să-mi dea ajutor la încărcat. Cară în avion alimente, bidoane, tuburi cu oxigen lichid, foi de cort, lopeți, schiuri, truse medicale și diferite alte aparate mici, foarte utile în caz că voi rămîne blocat o vreme în zăpezi.

— Scîndurile unse cu păcură le-ați încărcat ?

— Pentru ce-ţi trebuie scînduri? mă întreabă Gilbert.

— Ca să dau foc Romei, zic necăjit, gîndindu-mă dacă Nils o să aibă putere şi minte să aşeze scîndurile şi să le aprindă spre a-mi semnaliza laturile unei eventuale piste de aterizare. Ori nu cumva, distrat cum îl ştiam cînd era vorba de treburi pămînteşti şi nu de pietroaie tainice, o să culeagă lemnele picate din cer şi o să facă din ele un singur foc la care să-şi prăjească slănina şi pîinea?

Evident, îi exageram lipsa de prudenţă şi de perspicacitate. Totuşi să pleci pe viscol, pe un munte necunoscut, rămînea o faptă de smintit, oricîte scuze paleogeografice şi eroice ar fi inventat el... Nu-mi intra în cap cum de s-au învoit piloţii ceilalţi să-l lanseze pe creastă? Dacă se va rătăci, pe furtună, şi n-o să-l mai găsesc nici eu, nici alt avion?

Dintre aviatorii antarctici, eu eram cel care cunoştea ceva mai bine regiunea din jurul taberei noastre. În ultima lună făcusem dese zboruri de recunoaştere, singur ori cu colegii mei, dar hărţi precise şi explorări metodice urmau să fie efectuate pe munte de-abia în vara viitoare. Nu ne mai rămăsese decît o lună pînă la căderea nopţii polare şi aveam alte misiuni urgente. Deocamdată, eu ţineam legătura cu staţiunile învecinate şi cu cele permanente, de pe coastă, şi mai trebuia să ajut la transportarea materialelor îndată ce tabăra noastră va fi părăsită. Nu ne surîdea de loc să facem iarna pe-aci, urma s-o petrecem liniştiţi pe litoralul mai blînd sau, cum îi ziceau americanii, în „banana belt", unde frigul nu trecea de minus 40°, iar în cabane aveai tot confortul „turistic" necesar unui trai plăcut. L-am scos pe „Bătrînul Emil", cum îi spuneam avionului meu antarctic, în cinstea lui Racoviţă, primul romîn care fusese la Polul Sud, şi l-am manevrat afară din hangar. Aveam mare încredere în motorul lui de ultim tip, puternic, şi în aparatura sensibilă de bord. Îl montasem singur aproape piesă cu piesă.

Îi adăugasem mici perfecţionări la sistemul de aterizare, pe schiuri şi roţi. Aveam, de asemenea, mare încredere în mine, în calmul şi norocul meu de totdeauna la pilotat. Ceea ce mă îngrijora serios era prognoza vremii şi ciclonul care se apropia din vest. În răstimpul scurt pînă la declanşarea uraganului alb trebuia să-l caut pe geolog, printre colţii de stîncă ori în căldări cu gheaţă şi să-l pescuiesc grabnic din acea regiune aproape inaccesibilă pentru aterizare şi zbor.

Înainte de a porni, am mai zvîrlit o privire îndîrjită spre „Mastodontul lunar", cum botezasem eu înaltul gheţar nordic, la poalele căruia, ferită de vînturile turbate, era aşezată mica noastră tabără.

Înaintea moviliţelor de zăpadă, sub care se ascundeau corturile şi cabanele noastre, fîlfîiau vesele cîteva drapele, printre care şi cel romînesc. I-am surîs, ca unui frate. Peisajul familiar, cu podişul sclipitor de gheaţă, se deschidea larg pe două părţi. Cerul părea o gresie străvezie, nesfîrşită. Soarele era ascuns de nori, dar lumina sa difuză şi totuşi vie, de zi polară, ireală şi durabilă, dădea gheţurilor tonuri delicate, schimbătoare, aurii şi verzui, ivorii şi transparente.

Doar masivul în parte stîncos, în parte îngheţat arunca o umbră imensă, neagră ca smoala, pe platoul alb. Trebuia, aşadar, să trec peste crestele lunare ale mastodontului acesta încruntat şi vînăt.

Ştiam că imediat ce mă voi ridica în văzduh, în masa deasă şi vînzolită a norilor, nu voi mai vedea aproape nimic. Singura posibilitate de a „privi" putea să-mi fie oferită doar de ecranul radiolocatorului.

— Să sperăm că-l voi găsi pe Nils, am mormăit mai mult pentru mine şi am dat drumul fluxului termic.

Aparatul duduia plăcut şi-n jurul cîmpului de radiaţii infraroşii pe care-l răspîndea bănuiam cum se onduleazǎ aerul rece, brusc încălzit, şi cum se topeşte ninsoarea ce cădea pe aripi şi fuzelaj.

Am decolat apoi şi am luat îndată înălţime, virînd avionul în direcţia munţilor.

Altimetrul urcă mereu. După cum mă aşteptam, pe aci, în văzduh, e o furtună albă, grea, dar aparatul meu nu se sinchiseşte de viscole, trece prin norii denşi ca printr-o cometă de iaurt.

Dau drumul radioului şi vreo jumătate de oră înaintez egal şi fără emoţii. De aceea îmi îngădui să ascult muzică şi să visez. Oare ce-or face ai mei, la ora asta? Mama, desigur, îşi prepară cursul sau lucrează la vreo comunicare despre izotopi. Sau poate ascultă şi ea vreun concert... Tata e cu siguranţă absorbit de un roman sau discută cu vreo „stea" pe care-o antrenează despre greşelile ultimului meci. Ori poate că îmi scrie, cu slova lui mare, copilărească şi energică — de sportiv ieşit la pensie —, dîndu-mi raportul despre ceea ce s-a mai făcut la stadion, în cartier, în ţară...

Ce departe şi ce aproape sîntem toţi trei! Şi ce noroc că ei, fiecare în felul său, îmi înţeleg nebunia... Sînt singurul lor fiu — minunea şi pacostea familiei. Nu e uşor să rămîi în sînul căminului, după treizeci de ani de chinuri şi iluzii, fără unicul tău odor şi să tremuri pentru el în fiece zi... Ştiu că mama ar fi dorit nespus să fiu ca ea, un fizician sobru, iar tata s-ar fi mulţumit să fiu handbalist, ca el la 20 de ani

(bineînțeles în echipa națională), să fac călătorii glorioase, dar scurte și nu să mă antrenez pentru zboruri pe alte planete... Iar aici, în Antarctica, unde-am venit să mă „călesc", e tot un fel de altă planetă... Departe, prea departe de ei... Știu, și le sînt recunoscător că nu-mi spun prin vorbe toate astea... În schimb, Roxana ce-o fi vrînd de la mine? Nu știa că sînt aviator, și încă unul de altitudine? Nu știa că sînt picat din Lună, mistuit de ambiția de a vedea cu ochii mei ceea ce alți ochi de oameni văd doar la cinema? De ce mi-a sucit capul tocmai mie?

Și-acum să se supere că am plecat la Polul Sud, că o „părăsesc", preferînd să stau cu pinguinii și cu focile, lîngă niște sloiuri și nu lîngă ea! Ah, zău că nu știu dacă inima ei egoistă nu a devenit cumva un bulgăraș de gheață, prin simpatie cu Antarctica!... Nils ăsta are o nevastă și trei fetițe... Și foarte mulți exploratori sau cosmonauți au niște soții sau iubite răbdătoare, care-i văd o lună pe an, dar nu le scot ochii pentru asta... Roxana însă e autocrată ca și Ludovic al XIV-lea: ori ea, ori Antarctica!...

— Atenție, Prodan, răsună în cască vocea lui Gilbert. Cum merge? Te urmărim cu toții. Nu uita să transmiți, din jumătate în jumătate de oră, cum decurge misiunea.

— Chiar acu o să intru în horă, îi răspund, atent la norii care se reped spre botul avionului meu.

— Joci „Perinița" cu vreo zînă de gheață? glumește el.

— Ești un franțuz neserios. Te gîndești numai la sărutări.

— Bineînțeles.

— Iar eu, **mon ami**, sînt condamnat în Antarctica să dansez hora doar cu ielele văzduhului.

— Cu-u-m?

— Ielele astea sînt ceva mai grozave decît vrăjitoarele din Noaptea Valpurgiei.

— Lasă prostiile și spune mai bine ce înălțime ai?

— Eu personal, un metru optzeci și patru, iar „Bătrînul Emil", cu vreo trei mii mai mult, deocamdată. Dar curînd o să-l reduc la cîteva sute de metri și o să-l fac să treacă, razant, de-a lungul spinării muntoase, ca să-l admirăm pe geolog cum face schi. A comunicat ceva? Are cu el radioemițătorul?

— Sigur. Îți dau îndată coordonatele la care se află.

— Slavă domnului că suedezul ăsta țicnit nu și-a uitat emițătorul în morenă și nu și-a pus în buzunar un cuarț banal. Poate că are și o rachetă de semnalizat?

— Are mai multe. Verzi și mov. Ține minte: semnale verzi și mov.

— O să-i cer neapărat scuze. L-am subapreciat. Ar trebui să mai aibă la îndemînă un teren de aterizare și, bineînțeles, o sticlă de whisky și aproape că plimbarea mea va fi răsplătită.

— Nu te grăbi. Larr●n ne-a transmis că a găsit chiar pe creastă urmele care-l interesau, dar că nu te sfătuiește să aterizezi. Propune să-ți dai întîlnire cu el pe versantul celălalt, unde crede că va descoperi o platformă mai netedă.

— Bine. Eu ca eu, trec creasta călare pe zmeu, dacă nu m-oi izbi de colți. Dar el, o trece călare pe-o mătură?

— A dat peste o pantă de gheață. Susține că o va folosi cum trebuie, grație performanțelor lui de schior.

— Și grație echipamentului, sper, am mormăit neliniștit.

— Da, dacă asta te interesează, află că are în rucsac pînă și tuburi cu oxigen, și baterii solare termice, de rezervă, pentru cască și pentru costum.

— În regulă.

În clipa următoare l-am pierdut pe amicul meu Gilbert și în schimb am dat de dracu în carne și oase, sau măcar de capcana lui. Căzusem într-un gol de aer, apoi îndată mă zgîlțîiră niște walkirii vijelioase și năbădăioase. Din îmbrățișarea lor m-am smuls totuși cu abilitate și am stabilit deriva avionului, la vîntul din flancuri.

„Bătrînul Emil" s-a redresat imediat și a pornit din nou să ia cu asalt spinarea mastodontului.

Am mai zburat o jumătate de oră la mare înălțime, orientîndu-mă cu radiolocatorul meu credincios, căruia îi rămîn recunoscător pentru acele clipe. După aceea am reluat legătura radio cu francezii și am aflat de la ei în ce punct sau mai bine zis în ce perimetru de pe versantul celălalt trebuia să-l găsesc pe geolog.

În sfîrșit, am escaladat muntele. Priveliștea pe care mi-a oferit-o necunoscuta pantă a ghețarului gigantic nu era mult deosebită de ceea ce mai văzusem în Antarctica și de ceea ce aveam să văd, poate, aiurea, pe alte planete. Atîta doar că avionul meu era primul care-și purta umbra-i lunecătoare peste vasta întindere desfășurată în terase, imaculată și străpunsă din loc în loc de enormi dinți de piatră vînătă. Același relief stîncos și sclipitor, cu contraste de lumină izbitoare, ca pe Lună. Hăuri negre — prăpăstii și văi aride —, alături de arene albe, neclintite, ca niște fantastice tipsii de sidef.

Am descris, deasupra lor, cîteva viraje largi, îmbătat de sentimentul că planez printr-un văzduh pur, nestrăbătut pînă la mine decît de soare și de furtuni polare.

Rotindu-mă nebuneşte, m-am apropiat de sol, de acest necunoscut pămînt, aproape complet tăinuit sub blocuri perene de zăpadă, care urcau spre mine vertiginos. Îi deosebeam acum crestele vinete, dăltuite de vînt, podişurile vălurite — şi trei cratere înzăpezite, unul spre culme şi două mai jos. În văi afunde, mici şi rotunde ca nişte bănuţi, sclipeau safire albastre nenumărate. Poate erau lacuri de gheţari, poate erau doar oglindirea unor iluzorii lumini australe, atît de obişnuite pe meleagul ăsta.

„În vara următoare, mi-am făgăduit, voi veni din nou aci, ca să fac hărţi şi filme din avion, fără să-i mai cer consimţămîntul Roxanei".

M-am rupt din vraja polară şi am început să-l caut pe Nils, cu amănunţime. Cercetam coasta în direcţia indicată, aproape de tot de sol, apoi mă înălţam brusc, întorceam, făcînd un viraj larg spre vale, şi o luam de la început. Din cinci în cinci minute lansam rachete luminoase. M-ar fi văzut, cred, şi „puricii de zăpadă" în cazul în care s-ar fi aflat vreunul printre stînci. Numai suedezul nostru nu mă vedea. Îngrijorat, m-am urcat iar deasupra muntelui şi am făcut contactul prin radio cu baza, luînd încă o dată coordonatele geografice ale locului. Din nou am început să cercetez terenul stîncos — din nou fără rezultat. Între timp, fusesem înştiinţat că un ciclon cu o viteză de 60 m pe secundă bîntuie cealaltă creastă şi ameninţă să se prăvale şi peste versantul meu. Am fost sfătuit ori să urc în straturi mai liniştite, ori să aterizez unde voi socoti că e mai bine. Am ales ultima soluţie, mai potrivită şi cu misiunea mea. Continuam să fiu neliniştit de soarta lui Nils — şi căutam locul cel mai apropiat de „pîrtia lui de schi". Din fericire, ochisem pe culme o platformă lucioasă, care după toate semnalmentele şi ale radarului părea să fie o pistă de gheaţă potrivită pentru aterizaj. Am coborît avionul cu bine, exact în clipa în care s-a pornit vijelia. Sus de tot, cerul era luminos, transparent, aşa cum e el numai la poli ziua, dar în jurul meu, pe munte, vîntul sufla cu furie, viscolind şi măturînd în trîmbe şfichiuitoare zăpada măruntă, ca un nisip orbitor.

Am stat în cabină, o vreme, chibzuind ce să fac. Îmi era teamă că ninsoarea deasă va acoperi limba de gheaţă şi eventual urmele lui Nils — şi atunci nu-l voi mai vedea niciodată. M-am hotărît la iuţeală. Mi-am pus casca şi am luat cu mine o sanie pe care am încărcat-o cu scînduri, o lopată, frînghii, trusa alpină şi cea medicală, foi de cort şi alte lucruri şi am plecat în căutarea lui Nils. De „Bătrînul Emil" nu duceam grijă. I-am lăsat aprins un reflector şi am lăsat să meargă în

continuare caloriferul intern și instalația de raze infraroșii din exterior — ca să nu înghețe. M-am uitat la ceas. Era patru și un sfert. M-am înhămat la sanie și am pornit-o. Mergeam către fîșia de ghețar care cobora din vîrful muntelui, luptîndu-mă cu vîntul și zăpada. Cu tot echipamentul meu polar, simțeam suflarea înghețată a aerului pînă la oase și, ce era mai prost, înaintam foarte încet, orbit de viscol. Noroc că sînt rezistent ca un robot și hrănit ca un campion atletic. Am bîjbîit prin furtună aproape două ore, pînă am ajuns la locul unde se termina limba ghețarului, aproape de niște stînci mici. Geologul nu se vedea nicăieri. Nicăieri nu se zărea vreo ridicătură albă de omăt, sub care să poți bănui că zace vreun om ascuns sub ea. M-am învîrtit nedumerit și foarte ostenit în jurul gheții. Pe urmă mi-a dat prin minte că Nils, în cazul că ar fi sosit la locul întîlnirii, tot n-ar fi stat degeaba pînă la venirea mea și ar fi cercetat ceea ce i s-ar fi părut mai interesant sau și-ar fi căutat un adăpost stîncos care să-l apere de vînt.

Îndărăt spre platforma unde-mi lăsasem avionul nu se aflau pietroaie decît la mari depărtări. Știam după indicațiile radiolocatorului că relativ aproape de limba de gheață, în vale, se găsea unul dintre craterele văzute de mine. Am socotit că pe suedez l-o fi interesat craterul. Am înfipt în zăpadă o scîndură ca să am un reper pe drum, la întoarcere. Apoi m-am urcat pe sanie și mi-am făcut vînt în vale, către crater. Cîteva clipe sau poate ceva mai mult am lunecat în liniște, orbit de viscol, apoi deodată sania se înfundă în zăpadă, în mod surprinzător. Ceva trosni și căzui pur și simplu printr-un horn de gheață, într-o grotă. Mă rostogolii cu sanie și cu lucruri cu tot, ca într-o cădere de zăpadă, din fericire scurtă, fiindcă podul fals peste care picasem era boltit la mică înălțime. M-am mirat că o astfel de „capcană" în gheață a fost născocită pentru mine. Costumul mă protejase în cădere, iar acum mă trezii la adăpost și de suflarea viscolului. Grota avea într-o latură o deschizătură, ca un tunel în jos, de piatră sau de gheață. M-am tîrît pe burtă într-acolo, cu multă prudență, să văd ce e dedesubtul adăpostului meu. „Fîntîna-tunel" ducea într-un alt etaj de grotă, imaculat, și nu mai adînc de doi metri. Nu se auzea nici un zgomot. De teamă să nu se surpe iarăși zăpada cu mine, respiram încet, prin tubul de oxigen. Și atunci am văzut o lumină verzuie, urcînd din peștera de dedesubt spre mine, în spirală. Dacă ar fi fost o lumină de altă culoare, poate că nu mi-aș fi pierdut capul și aventura mea uluitoare n-ar fi luat întorsătura pe care-a luat-o. Dar eu, zăpăcit de surpriza „căderii" și știind că Nils

avea cu el rachete verzi, am socotit prostește că în grota aceea de dedesubt este chiar el, Nils Larren. Neștiind unde se află, mi-am zis că semnalizează la întîmplare. Lumina verzuie a durat trei clipe, apoi s-a stins și din nou peste alte trei clipe a reapărut.

Atunci am desfășurat planul meu de „salvare". Am înțepenit scara de frînghie prin niște colți de metal în cîteva puncte într-un perete de stîncă și am coborît încet, luminîndu-mi calea cu o lanternă.

Cînd am ajuns jos, am auzit un ticăit slab, parcă metalic. Nu se vedea nimic clar. Lanterna mea scotea din haos, cu raza ei gălbuie, pereți de piatră vineți, cutați vertical. „Podeaua" era de zăpadă, de gheață adică, și cobora lin, undeva. Am mers cu băgare de seamă, căutînd cu lanterna pe jos un trup de om sau ceva, vreun semn. Mi-era teamă să strig, să nu isc vreo surpare. După ecoul tot mai amplu pe care-l făceau pașii mei am bănuit pe bună dreptate că „fîntîna", grota aceea, se lărgește din ce în ce. Mergînd astfel m-am pomenit într-un fel de peșteră cu pereții de stîncă și podeaua de gheață. Mi-era teamă că „podeaua" este un fel de pod fals și că de fapt „grota" e o prăpastie stîncoasă, umplută din loc în loc cu punți de gheață pe diferite grosimi. Tot rătăcind și luminîndu-mi drumul, descoperii însă într-o latură a peșterii subterane o apă. Era cît o baltă micuță, perfect rotundă, poate o minusculă căldare glaciară umplută ochi. La fel de întunecate ca și pereții, undele lacului deveneau în locul unde-mi proiectam eu fascicula de raze, de o culoare verde închisă și atît de neclintite că m-am înfiorat. Cîștigasem însă un indiciu de preț. În jurul lacului cel puțin „podeaua" nu poate fi „falsă", ci solidă, fie că-i de piatră, fie că-i de gheață.

„Așadar, am apă la îndemînă — mi-am spus. Cum de nu e măcar acoperită cu o pojghiță de gheață?"

Se vede că mă molipsisem de la savanții din jurul meu, căci în mod automat mi-am aruncat ochii pe termometrul-brățară pe care-l purtam. Arăta +8°. M-am mirat, dar nu din cale-afară. Chiar aci, în Antarctida, în diferite locuri pe litoral și pe „continent", fuseseră descoperite „oaze" cu climă mai dulce. Iată că mie îmi revenise cinstea să descopăr o „oază" subglaciară. Stăpînit de curiozitate, mi-am scos termometrul brățară și cu ajutorul unei frînghiuțe am coborît instrumentul în apă. Cînd l-am controlat, mercurul arăta +28°, iar metalul inoxidabil în care era încastrat termometrul fusese totuși atacat. În clipa aceea mi-a trecut prin minte să-mi verific ceasul: acele de oțel, cele mari, se învîrteau fără rost, într-o mișcare tembelă.

Atunci a reapărut raza verzuie, pe care o atribuisem în mod greșit rachetei-semnal. Am văzut-o precis, ondulînd pe pereții vineți ai grotei, fulgurantă, stranie și luminoasă, descriind aproape un cerc perfect în jurul meu. Urmărindu-i traiectoria ciudată, geometrică și lentă, ca un semnal transmis într-o limbă necunoscută, n-am putut prima oară să-mi dau seama de unde izvorăște. Eram uluit, vrăjit, parcă intrasem într-un basm. Deși simțeam o neliniște gravă, nu m-aș fi smuls din locul acela nici dacă aș fi fost sigur că voi fi iradiat ori ucis de o forță sau de niște factori încă nedeterminați, dar nocivi. Brusc, am avut intuiția că voi vedea ceva ce nu a văzut nimeni pînă la mine, că voi fi pus în legătură cu o altă lume. Precizia matematică a succesiunii și mai ales a duratei semnalului (de care nu mă mai îndoiam că e un semnal, indiferent de unde provenea) îmi pricinuia o surescitare cum nu mai trăisem pînă atunci. Am stins lanterna. Ceasul nu-mi mai era de folos. Îmi auzeam doar pulsul bătînd în tîmple ori auzeam un alt ticăit, abia perceptibil.

Și deodată raza verzuie țîșni chiar din spatele meu, parcă de pe țărmul lacului, ce părea a fi oarecum plasat în centrul acestei ciudate „căldări" subglaciare.

Lumina descria același drum circular, pornind cam de pe la mijlocul pereților și urcînd în sus, apoi descrescînd și rotindu-se pînă jos, unde se stinse.

Am numărat în gînd — ca să am senzația exactă a timpului scurs — și din nou, după vreo trei minute, semnalul reapăru.

Atunci, cu o infinită precauție, m-am răsucit cu fața spre lac și mi-am aprins lanterna, trimițînd fasciculul electric, palid, înspre punctul de unde văzusem pornind raza.

Marginea lacului mi s-a deslușit a fi acum asemenea unei buze de crater — vulcanic ori meteoritic, nu știam bine. Pe jos era presărat grohotiș sticlos sau opac, bolovani negri, acoperiți pe alocuri de o pulbere cenușie sau poate de niște licheni sau oxizi necunoscuți. Toate lecțiile de geologie, pe care mi le ținuse Nils sau pe care le învățasem cîndva, îmi zburaseră din minte și n-aș putea să spun că am recunoscut, în jurul lacului, vreo rocă anumită. Am avut intenția să fug din această „oază de piatră" și să-l caut pe suedez, să-l aduc neapărat aci, ca să vadă el însuși grota. Însă picioarele îmi erau ca de plumb și nu m-am mișcat din loc.

Pe jos, prin acea masă de pietre mici, nu reușeam să descopăr ceva deosebit, care să constituie pentru mine revelația „sursei".

Semnalul izbucni apoi din nou, foarte aproape de mine, tot ca din pămînt, din nişte pietre mărunte, pe care le vedeam distinct. „Aşadar, sub ele se ascunde, în mod precis, «masa» misterioasă" — mi-am spus. Îmi părea rău că nu-mi luasem din avion contorul Geiger. Dar nu-mi păsa de radiaţii. Curiozitatea mi-a fost mai tare. Şi apoi nu simţeam nimic, nici o ameţeală, nici o greutate în cap, nimic deci care să fie o alarmă organică.

Am făcut doi paşi, cu cizmele mele moi de focă, şi am răscolit puţin, cu oarecare teamă, grohotişul acela. La suprafaţă se aflau doar nişte pietre negre şi cenuşii. Dedesubtul lor am găsit însă o puzderie de cristale ca de sare — albe, unele sparte. Printre ele se vedea ceva ca un poliedru ciudat, părînd abia mai mare decît o palmă de-a mea. L-am atins, ştergîndu-i cu mănuşa mea groasă praful (era praf din sfărîmături sau poate microorganisme ori un strat izolator?), dar nici acum nu am simţit nimic.

În aceeaşi clipă însă raza verzuie a ţîşnit din nou în sus. De rîndul ăsta vedeam perfect cum izvorăşte dintr-o muchie a poliedrului transparent, de aceea, instinctiv, mi-am retras mîna, deşi nu mă curentase nimic.

Raza a început apoi să onduleze, trecînd lent peste pereţii dimprejur. Avea, în mersul ei ritmic, ceva halucinant, fantastic. Simţeam că trebuie să-i descifrez „semnalul" ca să curm această obsesie. Poate că nu era, la urma urmei, decît un mineral cu însuşiri pe care nu le puteam intui eu, dar voiam să le cunoască neapărat Nils, savanţii ceilalţi ori alţi oameni ca şi mine. În tot cazul, părea un mineral „magic", dacă nu cumva era chiar pur şi simplu un fel de laser necunoscut.

„Fie ce-o fi — m-am decis —, face să-mi risc pielea pentru o astfel de minunăţie. O să-l iau cu mine chiar acum".

Am încercat să-l ridic. Nu era mare. În schimb era atît de greu, sau era atît de „lipit" de locul său, că abia-abia l-am putut clinti de-acolo. În momentul însă în care i-am schimbat poziţia — un şuvoi luminos verzui, aşa de orbitor şi de larg, a irupt din el, încît mi-am pierdut cumpătul şi m-am dat înapoi doi paşi, împiedicîndu-mă de ceva şi căzînd cu zgomot, pe spate, printre pietre. Probabil că m-am lovit şi am leşinat o vreme. Cînd am redeschis ochii, nu mă mai aflam în acelaşi loc — cel puţin aşa am crezut atunci.

Jur-împrejurul meu erau nişte păduri imense, tropicale, cu trunchiul solzos, roşcat ca un chihlimbar, şi cu numai două frunze drept coroană, două frunze ca două elice enorme, de-un verde fraged, cărnos. Copacii nu mişcau, păreau im-

pietriți. Și totuși, întreg peisajul, de o profunzime și amploare uluitoare, era însuflețit, dădea senzația vieții.

Lianele, tufele și ierburile, aflate între înalții arbori, se îndoiau și se agitau, sub niște mase străvezii, argintate și săgetătoare, care se prăvăleau de sus, peste ele. Ploua. Nu se deslușea vuietul sau plesnetul lichid al apei, nu-i simțeam picăturile sau răceala, dar fără îndoială ploua, iar vegetația aceea colorată și luxuriantă exista aievea și respira cu nesaț atmosfera umedă.

Buimăcit, mi-am întors privirile în toate părțile.

Mă găseam, după toate aparențele, în mijlocul unei poiene, în plină junglă. M-am pipăit. Eram eu, Dan Prodan. Aveam pe mine costumul meu de aviator polar. În preajmă, pe o suprafață redusă la atît cît puteam cerceta cu mîinile înmănușate, pămîntul era înghețat, zgrunțuros, pietros.

Dar eram totodată și în plină junglă fremătătoare; nu părea vis ceea ce vedeam la doi pași de mine, deși o tăcere de moarte umplea spațiul...

Mi-am întors capul spre stînga: aceeași pădure gigantică, în care privirile mi se pierdeau în desișurile verzi dintre trunchiuri.

Încet, m-am răsucit spre dreapta: aci pădurea se oprea și o vastă cîmpie se desfășura pînă departe, la linia albastră ce putea închipui oceanul sau zenitul.

Involuntar am cercetat cerul — sau spațiul de peste mine, de deasupra pădurii și a cîmpiei. Am descoperit o cupolă alburie, pe care dansau și pîlpîiau mii de lumini spectrale, desfăcute în evantaie și jerbe, ca o auroră boreală. Văzusem aci, la Pol, destule fenomene de acest fel, dar totdeauna arcele lor strălucitoare își răsfrîngeau culorile — e drept ceva mai palide, mai diafane — asupra peisajului înconjurător. Zăpezile luau și ele tonuri violete sau zmeurii, pastelate, care piereau o dată cu dispariția aurorelor de pe cer. Spre deosebire de ele, acest „spectacol" străluminos nu se integra de loc cu restul perspectivei. Nici o nuanță portocalie, albastră intens sau purpurie nu se reflecta din cerul străfulgerat de lumini, în peisajul tropical, atît de real.

Pretutindeni era mișcare — în țesătura de raze orbitoare, în oblicele și tremurătoarele perdele de apă, în vegetația vie din jurul meu, care se unduia neîncetat. Priveam fascinat și aproape paralizat de emoție... Am văzut apoi cum ploaia s-a rărit și cum — deși „aurora polară" de peste pădure nu-și schimbase de loc jocul de lumini — jungla începu să se rumenească, iar mișcarea ierburilor încetini. O lumină solară, pămîntească și foarte intensă, învăpăie trunchiurile înalte,

brusc. Am întors capul şi am văzut la marginea cîmpiei un răsărit splendid, maiestuos. Era atît de ciudat să văd astrul solar în această atmosferă saturată de linişte, dar plină de viaţă, încît l-am admirat cîtva timp, uitînd aproape unde sînt.

Cînd mi-am întors privirile, am zărit chiar în faţa mea, la pîndă, o reptilă uriaşă, ireală, totuşi înspăimîntătoare, cu o gură enormă cu dinţi şi cu nişte ochi bulbucaţi ca de broască şi roşii ca jarul. Deschise mai larg botul, fără să scoată nici un sunet. Numai guşa-i mare şi solzoasă, cenuşie şi verde, palpita, palpita...

Monstrul a sărit apoi drept către mine.

Am strigat şi am făcut o mişcare instinctivă de apărare, cu braţul. Lanterna mi-a scăpat din mînă, s-a rostogolit şi s-a izbit cu zgomot sec de pietre. În aceeaşi clipă dinosaurul, pădurea imensă, cîmpia, totul dispăru în negură şi rămăsei înconjurat doar de pereţii „grotei", ca de un ecran circular, luminat slab în cenuşiu.

Nu mai eram, aşadar, în întuneric, ca în primul moment al sosirii mele în peşteră. Deasupra, fulgurantul joc de culori continua totuşi să se desfăşoare. Îmi dădeam perfect de bine seama că „aurora" şi „cerul" erau de fapt o proiecţie de lumini mirifice pe plafonul îngheţat şi înalt de vreo 2—3 metri. Îmi revenisem din surpriză, însă aveam, alături de acest sentiment de triumf al raţiunii, un regret nesfîrşit că sfîşiasem, brutal, spectacolul „cineramic" atît de uluitor, pe care mi-l oferise misteriosul poliedru. Era deci un fel de aparat ciudat de proiecţie a unor imagini, poate reale..., pus în funcţiune întîmplător de mine... Dar, prima oară, ce anume a „declanşat" raza verzuie, tainică? Rostogolirea mea pe gheaţă, căderea de sus de la „etajul" celălalt să o fi declanşat? Sau mă aflam în faţa unei forţe necunoscute şi atît de extraordinare, închise în poliedrul translucid, încît să nu-şi fi epuizat energia în decursul milioanelor de ani pămînteşti?

Aşteptam, înfrigurat de curiozitate, să văd ce va urma. Dar, în afara jocului boreal de pe cupola de zăpadă, nu mai apăru nici o imagine şi nici snopul de raze verzui...

Eram încredinţat că „peisajul tropical" pe care-l văzusem mai înainte fusese „prins" ca într-un aparat de filmat, pe planeta noastră, însă în era mezozoică, poate chiar în acest loc, în Antarctida, unde se întindea pe atunci faimosul şi caldul continent al „Gondwanei" presupus de geologi. Planta numită „Glossopteris", fosilă specifică acestor formaţiuni arhaice, era asemănătoare arborilor pe care-i zărisem, numai că părea pitică, degenerată colosal faţă de ei. Dacă nu mă înşelam, atunci sudicul continent terestru dinainte de glaciaţiile

vechi existase într-adevăr şi fusese vizitat de nişte ființe gînditoare, evoluate, venite desigur din alte lumi. Poate că acele ființe ori altele mai cercetaseră Terra în alte epoci şi lăsaseră, întîmplător sau nu, mesaje pe care noi nu reuşeam să le identificăm încă... Ce era acest misterios poliedru decît un mesaj, real, inimaginabil de tangibil? Declanşasem, prin încercarea mea de a-l muta, o reverberație de imagini, vechi de milioane de ani, şi care puteau fi înțelese, prin simplul şi tulburătorul lor spectacol real...

Mi se părea deci firesc **să aştept** continuarea lui sau să încerc, indiferent de urmări, să-l mai provoc o dată, să silesc poliedrul să-şi mai arunce lumina lui tulburătoare peste pereții din jurul meu.

Ce întîmplare de necrezut să dau peste el!

Razele spectrale, boltite peste capul meu, îmi indicau că „emisia" nu e total întreruptă. Dar, de data asta, şovăiam să ating miraculosul poliedru, dintr-un sentiment tulbure de extaz şi de teamă. Ce aveam să văd în continuare dacă îi voi schimba poziția încă o dată? Aveam să văd chipul şi poate povestea acelor navigatori stelari, planeta lor îndepărtată, drumul lor spre Terra, imagini ale unei lumi nepămînteşti, în care totuşi aveam dovada că rațiunea înaltă e conducătoare? Sau doar simple „înregistrări" ale vieții arhaice de pe planeta noastră, pe care probabil o studiaseră cu sonde speciale înainte de a pogorî? Cum arătau oare rachetele lor, vehiculele lor? E posibil să fi revenit ei şi în vremi mai apropiate, în timpul Babilonului sau al faraonilor?

Tectitele găsite în deşertul Libiei şi chiar aci, la Pol, sînt, aşadar, rămăşițele unor aparate de-ale lor, asemenea poliedrului, sau sînt doar urme topite, metamorfozate, din vreun corp necunoscut?

Oricum, şi descoperirea unei tectite în Antarctica, şi intuiția lui Nils păreau legate de prezența acestui cristal ciudat.

Ardeam de nerăbdare să-l fac din nou să-şi proiecteze lumina şi tainele, dar îmi era frică să nu-l descarc din greşeală sau să dezlănțui din el energia necunoscută, poate pernicioasă, pe care o conținea.

De aceea, cu mult mai mare grijă decît întîia oară, m-am dus spre el. Ochii mi se obişnuiseră cu fluorescența boreală de sus, care lumina slab, în cenuşiu pereții. Împrejur era întuneric. Am aşteptat mult timp, socotind că raza verzuie va țîşni din nou. În zadar.

Nu mai puteam aştepta la infinit, trebuia să intervin, **să** repun eu însumi în funcțiune tulburătorul poliedru.

M-am tîrît pe burtă, încercîndu-mi drumul cu prudență, și am orbecăit așa, lungă vreme.

Mi-am scos și mănușile ca să pot pipăi cu grijă pietrele și cristalele. Toate erau înghețate.

Poliedrul meu nu se încălzise de loc în timpul „emisiunii". Era insensibil și la frig, devreme ce nu-și „descărcase" pînă acum „programul"... Dar atunci lacul cald? Și căldura din peșteră, cărei acțiuni se datora? Era oare desprinsă de prezența magicului aparat înregistrator și evocator totodată? Era o simplă coincidență cu faptul că aci, chiar pe acest loc, se găsea o urmă a trecerii unor alte ființe raționale prin Gondwana?

Mă neliniștеau aceste probleme, fiindcă nu le puteam găsi un răspuns imediat. Poate că lacul își datora căldura — ca și alte oaze antarctice — unor factori comuni: căldurii puternicelor raze solare din timpul verii pe care el le păstrase. Poate avea pe fund un gheizer, un izvor termic — sau poate, în adîncul lui, se afla o altă sursă radiantă, fie naturală, fie... Mai probabil că lacul fusese creat de sfărîmarea unor aparate încărcate cu...

Dar nu, nimic nu părea îndeajuns de primejdios ca să mă oprească. Și orice ar fi fost înăuntrul poliedrului eram hotărît să-i forțez taina. Viața mea nu făcea două parale față de experiența pe care o trăiam.

Mîinile îmi tremurau și pipăiam pietrele și gheața cu o nerăbdare îngrozitoare, în timp ce mintea-mi mergea mai departe, cu luciditate.

În sfîrșit, după muchiile multiple și lungi am recunoscut poliedrul. Ca și prima oară, părea sudat cu locul și cu pietrele din jur. Am scobit grohotișul și mi-am făcut loc mîinii drepte. Era o imprudență, dar nu mai puteam da înapoi. Degetele îmi erau amorțite sau ușor înghețate... La pipăit, straniul aparat era rece, dur și oarecum tăios. L-am întors cu abia o jumătate de centimetru... Și, brusc, o rază verzuie, îngustă, izvorî dintr-o muchie și își începu rondul, pe pereți, cam de la jumătate de metru în sus.

Așteptam surescitat.

Cînd lumina verde ajunse la latura de sus a pereților grotei și întîlni o fulguire din țesătura de lumini irizate și boreale de pe plafonul alb, acea „auroră polară" falsă se prelinse pe pereți și-i invadă cu totul în jocul ei orbitor de nuanțe. Mi-am acoperit ochii. După un timp am îndrăznit să privesc.

Pereții deveniseră acum luminescenți uniform, într-o culoare gri-verzuie, apoi albi, ca un ecran cineramic. Doar

deasupra mea continuau să se interfereze jerbele multicolore, ca o boltă stabilă de unde.

Apoi pereţii se făcură străvezii şi, dintr-o dată, printr-o iluzie grandioasă, ei cedară locul unor imagini nemaivăzute, copleşitoare.

Eram parcă în centrul unui ocean violet-pal, limpede, legănător şi deocamdată pustiu. Însă sugestia vizuală de mişcare, de balans, de ritm, de flux şi reflux cosmic era aşa de puternică şi de liniştitoare totodată, încît mi se părea că eu însumi sînt o moleculă de apă, perfect integrată acelui univers lichid, şi în acelaşi timp simţeam că sînt eu însumi, cu voinţa şi raţiunea mea proprie. Imaginea tăcută şi unduitoare a oceanului violet a durat indefinit pe „ecranul" din jurul meu. Atît pot să spun că, în tot acest răstimp, m-am simţit invadat de un sentiment poetic şi paşnic nemaiîntîlnit de mine şi greu de tălmăcit. Nu ştiam dacă e un simplu reflex odihnitor al peisajului, poate real, poate imaginat de cei care mi-l făcuseră sensibil, sau poate, pe acest „ecran", încărcat de forţe materiale necunoscute, mi se crea şi o sugestie, un fel de comunicare de idei, de sentimente... Oricum, era o stare psihică pe care n-o mai simţisem decît în vis.

M-am gîndit atunci ce-ar fi făcut hazardul dacă poliedrul ar fi căzut nu în centrul acestei mici grote, ci în mijlocul unui adevărat crater antarctic îngheţat, cu munţii drept pereţi albi, naturali şi cerul Pămîntului drept boltă... Mă gîndeam ce spectacol unic s-ar fi desfăşurat pe vastul ecran geologic şi ce-ar fi putut vedea acela care, din întîmplare, ar fi nimerit acolo, cum am nimerit eu aci.

Îmi treceau prin minte tot soiul de gînduri poetice, pe cînd stam în mijlocul grotei subterane, pierdut în contemplarea acelui ocean nesfîrşit...

După o vreme, apele oceanului s-au tălăzuit în sens contrar, de parcă ceva, o navă, mă purta prin adîncul valurilor, iar peisajul îşi schimba perspectiva cu repeziciune, urmărindu-i mersul.

O presimţire vagă, bucuroasă îmi urcă în piept. Priveam oceanul şi simţeam că, în direcţia în care imaginile se derulează sub ochii mei, în jurul meu va apărea un indiciu real şi tulburător al legăturii dintre poliedru, fiinţele care l-au construit şi între mine, ca spectator de pe Terra...

Într-adevăr, nu mult după aceea o lumină fusiformă neprecisă a fulgerat prin apele violete şi legănate. Apoi ecranul s-a modificat; pe trei laturi închipuia oceanul. Într-o parte însă apăruse un fel de polip de mărgean răspîndind o dulce lumină trandafirie, ca un fel de satelit luminescent.

Polipul uriaş creştea ca şi cum mă apropiam de el. Imaginea lui părea luată de la o distanţă sau de la o înălţime pe care n-aş putea-o aprecia, dar pe care o bănuiesc uriaşă (ca de altfel orice noţiune de spaţiu sau de timp legată de universul şi fiinţele care au construit poliedrul). Deodată am priceput că de fapt ceea ce luasem eu drept un polip marin era un oraş de o construcţie nemaivăzută, ca un imens strugure de cristale suprapuse, albe şi trandafirii. Era un oraş suboceanic, făurit probabil dintr-o materie silicioasă, scînteietoare. Privindu-l (rămăsese pe un loc fix şi nu se mai apropia ca imagine) am început să mă îndoiesc că oceanul violet ar putea fi lichid. Tot aşa de bine putea fi un văzduh altfel colorat, iar oraşul putea fi foarte bine un soi de satelit...

Precizia geometrică a construcţiei lui, dispunerea cuburilor strălucitoare în raze şi intr-o ordine aproape cristalină îmi săreau în ochi. Nu se vedea clar arhitectura internă a metropolei, ci doar ansamblul ei unic, de o perfecţiune studiată. Cei care o construiseră trebuiau să fie nişte matematicieni neîntrecuţi. Cuburile — pe care mi le imaginam fiind blocuri, cu ziduri transparente, ca să absoarbă cît mai mult din lumina violetă şi cam difuză a oceanului cosmic — aduceau într-un fel cu nişte faguri minerali, iluminaţi în alb şi în roz. Din cuburile albe ieşeau din cînd în cînd săgeţi roşii, care se pierdeau în valurile pale, ivorii.

O asemenea săgeată a parcurs circular de trei ori „ecranul" ivit în grotă. Şi apoi imaginea s-a modificat din nou.

Urmăream acum zborul acestei „Săgeţi roşii", pe deplin convins că văd o rachetă sau o navă a acelei lumi. Într-adevăr, prin dîra luminoasă pe care o lăsa şi datorită şi vitezei cu care străbătea oceanul părea un vehicul grăbit să ajungă la o necunoscută, dar precisă destinaţie.

Din cînd în cînd, în afara valurilor şi a traiectoriei „Săgeţii" pe ecran, într-o parte, apărea din nou oraşul minunat, răspîndind în masa lichidă, violetă şi uşor legănătoare lumina lui irizată, trandafirie.

Poate că astronauţii de pe „Săgeata roşie" iubeau acea imagine, o considerau patria lor şi voiau să o fixeze pe strania „peliculă", pentru a ne-o transmite nouă, altor fiinţe raţionale, din alte lumi...

De ce apăruse numai acest oraş suboceanic? Era poate singurul? Era unica aşezare umană în adîncul oceanului sau al învelişului violet? Era un oraş construit ca un gigantic polip mineral — sau era un soi de continent natural ciudat, de cuarţ şi cristale în care se dezvoltase viaţa în forme superioare?...

Cînd aveam să aflu răspunsul?...

Drumul „Săgeţii" se schimbă. Ea ieşi din oceanul mov şi se pierdu într-un fel de înveliş gazos, dens, gălbui. Şi curînd, după ce descrise cîteva volute, se ridică deasupra atmosferei joase, care ascundea globul de ape violete şi continentul acela unic...

Pe urmă „Săgeata roşie" nu mai apăru şi pereţii grotei mele se întunecară brusc. Din loc în loc, la mari depărtări, sclipeau nişte puncte fixe, strălucitoare... Cerul... „Săgeata roşie" zbura, aşadar, prin Cosmos. Oare ce energie o mînă şi încotro? Cît putea dura acest zbor al ei printr-un univers ce-mi rămînea necunoscut?... Ore şi zile, poate ani... Poliedrul părea că a înregistrat imaginea lansării astronavei roşii.

Deocamdată cerul negru, scînteind de cîteva stele foarte depărtate, rămînea neschimbător... „Săgeata" zbura... Încotro? Cît timp? Deodată mi-a fulgerat un gînd fantastic. Nu cumva „lumea raţională" de pe acea planetă trăieşte într-un altfel de timp decît al nostru? Nu cumva ceea ce înseamnă pentru noi, pămîntenii, o desfăşurare în milioane de ani, în cicluri geologice, întrerupte de glaciaţiuni, punctate cu evoluţii istorice vaste, de popoare şi de continente, formează abia un ciclu scurt pentru acele fiinţe gînditoare care sînt înaintea evoluţiei noastre, poate cu mai multe sute de milioane de ani?

Nu puteam şti deocamdată.

Pe urmă mi-am dat seama că imaginea din jurul meu continua să rămînă imobilă.

Eram ca într-o sferă de cărbune, ici-colo înstelat, şi senzaţia de imensitate opacă mă strivea aproape fizic. „Săgeata roşie" nu se mai vedea. Se defectase ceva înăuntrul poliedrului sau pur şi simplu eram condamnat să aştept reluarea transmisiei, după un timp nedefinit. Îmi pierdusem capul. Am acţionat iar la întîmplare, stăpînit de curiozitate, şi am sucit iarăşi geometricul obiect misterios. De rîndul acesta, am simţit cum se afundă el singur încet, ca şi cum avea o mişcare proprie abia perceptibilă, de alunecare, cu pietre cu tot.

Pe „ecran" cerul negru dispăruse. Nu se stabili apoi nici un semnal verzui, ci — brusc — pereţii se opalizară, şi în jurul meu se derulă peisajul polar real — de parcă pereţii grotei se făcuseră transparenţi cu adevărat.

Vedeam pante înzăpezite, albe, pustii — peste care vîntul mîna vîrtejuri iuţi de zăpadă. În zare se înălţa masiv un vîrf stîncos, aproape negru. Apoi mi se păru că recunosc locul. Prin imensitatea îngheţată văzui un punct mişcîndu-se, mărindu-se, pînă ce se centră într-un anumit loc pe ecran. Avea o siluetă umană. Se apropia de mine. O emoţie puternică mă

zgudui: era, cu siguranţă, un om, îmbrăcat într-un costum foarte asemănător cu cel al exploratorilor polari, şi plutea sau luneca deasupra orizontului. Apoi am înţeles că era un schior care venea iute spre mine. Era Nils, îl vedeam acum lămurit, în bluza lui roşie, cu trusa alpină în spinare. Din cînd în cînd se oprea şi cerceta locurile prin viziera căştii.

Deşi mă simţeam în parte decepţionat, totuşi emoţia nu-mi descrescu. Într-o clipă am înţeles că poliedrul „meu" translucid îşi continua „programul" său tainic. Am înţeles că putea fixa şi retransmite chiar **în prezent** ceea ce se afla în jurul său. Dar cum? Undele lui necunoscute răzbăteau prin pereţii grotei, prin stratul de gheaţă şi „sorbeau" imaginile reale? Ori nu cumva se stabilea un contact surprinzător între poliedru şi tectita pe care probabil Nils o avea cu el în rucsac sau în buzunar, izolată totuşi într-o foaie de plumb?...

L-am văzut pe suedez oprit în zăpadă şi cercetînd un vîrf de scîndură şi probabil urmele mele. Găsise, aşadar, reperul meu de întoarcere. L-am văzut apoi zburînd pe schiuri la vale, spre panta unde mă aflam. Luase cam acelaşi drum. Apoi se opri pe marginea unei crevase. Poate era chiar deasupra mea. Mă zbuciumam, pradă celor mai felurite sentimente. Cum să-i dau de ştire că sînt aci? Cum să-mi părăsesc „postul"? Nils însă, neştiutor, se învîrtea pe loc, prin zăpadă. Scoase ceva din buzunarul de la piept.

Dumnezeule, era pistolul declanşator al rachetelor lui de semnalizare! Nu, să nu tragă! Să nu facă nici un zgomot! M-am repezit spre „puţul" de gheaţă prin care coborîsem. Cînd să urc pe frînghie, mă fulgeră un gînd: va trebui să străbat cupola de gheaţă, peste care era întinsă aurora luminoasă, ca o barieră stranie. Cu cît mă apropiam de ea, simţeam ceva zvîcnind în tîmple şi luminiţe mici, poate electrice, alergau spre mine. M-am dat înapoi, înspăimîntat. Nu puteam ieşi din grotă. Atunci am auzit o bubuitură groaznică şi m-am aruncat pe jos. Tavanul de gheaţă a căzut peste mine, dur şi înţepător. Mi-am pierdut cunoştinţa.

. . . .

Cînd mi-am revenit din comoţie, mă aflam la punctul sanitar al centrului nostru. Lîngă mine erau un doctor şi Nils. Eram agitat şi ştiu că adesea săream din pat şi-i zgîlţîiam pe cei de faţă, rugîndu-i, aproape plîngînd, să caute sub gheaţă poliedrul transparent, să mă ducă înapoi pe munte, ca să le arăt locul şi ecranul misterios, astral... Mă priveau ca pe-un smintit...

Mai tîrziu am aflat totul. Cînd Nils trăsese semnalul, poate din cauza lui, poate din alte pricini, podul de gheaţă al

peșterii se surpase iarăși. Nils mă găsise sub zăpadă și pietre, aproape sufocat, și cu o comoție violentă. Cu multă greutate (și el se lovise de stînci, în cădere) m-a tîrît și m-a dus spre avionul pe care-l văzuse mai demult, datorită reflectorului aprins.

Se adăpostise împreună cu mine în cabină și mă pansase. El spune că i se păruse că am pe față pete albe, pe care le luase drept arsuri de ger specifice. Mîna dezmănușată îmi părea degerată. În plus, cădeam din leșin în leșin și pierdeam sînge. Zăpăcit, Nils stabilise din avion legătura cu radiotelegrafiștii noștri și ceruse urgent ajutor. Fuseserăm salvați de o echipă de aviatori și medici cehi și astfel transportați la bază. Eu avusesem o congestie cerebrală. În clipele cînd mă trezeam, eram furios pe cei din jurul meu, care mă țineau în pat și înjuram și plîngeam și povesteam fel de fel de năzbîtii despre poliedrul misterios și despre o planetă oceanică, despre tectite și aurore polare. Nu m-au crezut, firește. Iar cînd medicii au stabilit că „degerăturile" mele nu reacționau în mod normal, ci păreau mai de grabă a se tămădui ca niște arsuri superficiale — totul a fost în zadar. Deasupra taberei noastre, pe munte și pe platouri, se dezlănțuise din nou uraganul de zăpadă și toți rămaserăm cîteva zile „prizonieri" în barăcile noastre troienite de viscole.

I-am povestit apoi lui Nils aventura mea. El singur m-a crezut și mi-a făgăduit că ne vom întoarce, să cercetăm locul. E drept, și lui i se păruse foarte interesantă peștera și apa, dar cum gheața căzuse acoperind pe trei sferturi grota nu observase mare lucru, iar grohotișul sticlos și poliedrul nu le văzuse nicidecum.

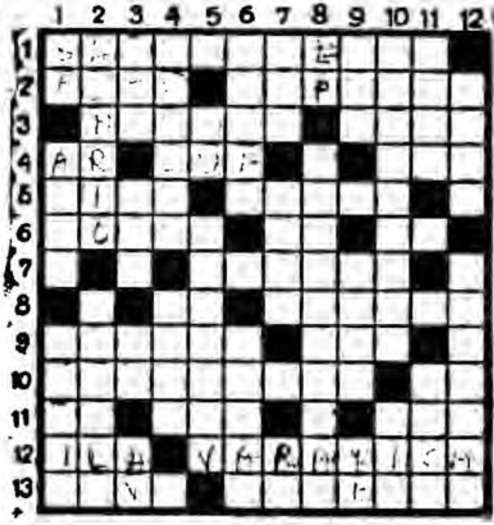
Va trebui să așteptăm însă pînă se va drege timpul, pînă va trece noaptea polară, care se năpustise asupra noastră ca și viscolul de pe munți... Va trebui să mai așteptăm...

O amărăciune imensă, ca o boală, mă cuprindea, adesea.

Îmi era teamă că totul e pierdut, că viscolul sculptează și construiește pe munte alt peisaj polar și că peștera stranie e pierdută, pierdută...

Fusesem un băiat vesel. Eram acum un ins morocănos, nervos și devorat de niște nostalgii fără leac. „Aviatorul pe care l-au sărutat ielele" — mi se spunea, în glumă, cu prietenie. Aveam să mă vindec, aveam să aștept pînă la vară... pînă la următoarea zi polară... Și poate că voi redescoperi poliedrul sau alte urme lăsate de acei vizitatori cosmici... Eu sau altul, un explorator antarctic ori un arheolog african, un oceanograf din Pacific ori un cosmonaut pămîntean, care se va opri în curînd pe altă planetă...

TREI TITANI

ORIZONTAL : 1) Cel mai mare poet dramatic englez, unul dintre cei trei mari sărbătoriţi ai Consiliului Mondial al Păcii din acest an, de la a cărui naştere se împlinesc 400 de ani ; 2) Elemente noi descoperite de Galileo Galilei pe suprafaţa Soarelui şi din care pricină a început să fie suspectat de biserică ca eretic — Localitatea unde în anul 1475 s-a născut marele Michelangelo Buonarroti ; 3) Frumos oraş italian, vizitat de multe secole de marii artişti ai lumii — Una dintre surorile marelui Will şi personaj din tragedia „Richard al III-lea" ; 4) Măsură agrară — A însuşi — Rapsod la vechii greci ; 5) Proiecte (fig.) — Planetă ale cărei evoluţii sînt observate pentru prima oară de Galilei ; 6) A certa — Metru cub — Dumneata ; 7) Furtuna ! (Shakespeare) ; 8) Cete ! — Costumaţie pentru slujitorii familiilor nobile care apar în operele lui Shakespeare ; 9) Una dintre celebrele opere ale lui Galilei, în care acesta combate concepţiile retrograde ale bisericii în ceea ce priveşte astronomia şi susţine ipoteza lui Copernic — Ţimbal turcesc ; 10) Act semnat sub presiunea Inchiziţiei prin care Galilei reneagă valabilitatea teoriilor şi a constatărilor sale — Literă japoneză ; 11) Pronume — Rîu în Oltenia — Prelungire a protoplasmei ; 12) Refren în cîntecele noastre populare — Din timpul verii (fem.) ; 13) Personaj din piesa „Henric al IV-lea" de Shakespeare — A hotărî în mod precis.

VERTICAL : 1) Sandu Petrescu — Rîu pe care este situat Stradford, locul unde s-a născut Shakespeare — Celebră statuie a lui

Michelangelo care exprimă un profund umanism ; 2) Numele mai multor regi englezi ce apar în piesele lui Shakespeare, dintre care trei de mari proporții — Personaj mitologic care apare în lucrările lui Michelangelo ; 3) Fir — Personaj din piesa în trei părți a marelui Will „Henric al VI-lea" — Puțin ajutor — Avocat (presc.) ; 4) Mare astronom german, contemporan și susținător al lui Galilei, descoperitorul celor trei legi care-i poartă numele — Oraș în Ardeal ; 5) Produs avicol — Consemnează progresul înregistrat de artă și știință prin genialele opere ale celor trei titani ; 6) Altă statuie a lui Michelangelo inspirată din istoria antică — Mare astronom și matematician german, continuator remarcabil al operei lui Galilei ; 7) Fir de iarbă — Roman de J. J. Rousseau — Teșite ! 8) Elena Popescu — Instituție religioasă de pe urma căreia au avut de suferit Galileo Galilei și, într-o mai mică măsură, Michelangelo, care a adus mari prejudicii civilizației umane ; 9) Lucrare a pămîntului — Localitate în U.R.S.S. — Vasile Barbu ; 10) Moment renovator în istoria evului mediu în care omenirea, prin eforturile unor geniali creatori, cunoaște mari succese în toate domeniile artei și culturii — Drumuri ; 11) Oraș și nomă în Egiptul antic — Alt nume sub care este cunoscut Shakespeare ; 12) Localitate în Olanda — Celebru matematician, fizician și astronom italian, născut la Pissa acum 400 de ani.

I. IONAȘCU

DIN CERCETĂRILE LUI GALILEI

(Biverb 4,8) *(Biverb 4, 8)*

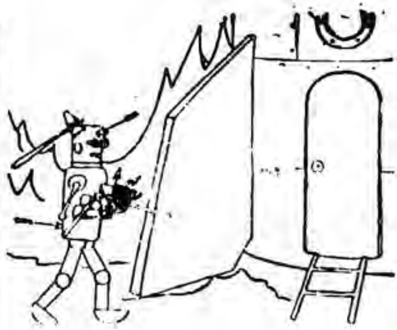
DEZLEGAREA JOCURILOR DIN NUMĂRUL 227

PRIN ECUADOR : *1 — Pacific ; lama ; 2 — Amazon ; zahăr ; 3 — Decor ; banană ; 4 — Ura ; eloro ; at , 5 — Rios ; ile ; ob ; 6 — Ic ; piei ; plic ; 7 — Aran ; vale ; 8 — Indiana ; pn ; 9 — Uimi ; dr ; imid ; 10 — Creola ; quito ; 11 — Ru ; Lehar ; nor ; 12 — Ecuador ; bani.*

DIN BOGĂȚIILE ECUADORULUI : *Ca-f-e-a = Cafea ; La-m-a = Lama ; Ca-r-ne = Carne.*

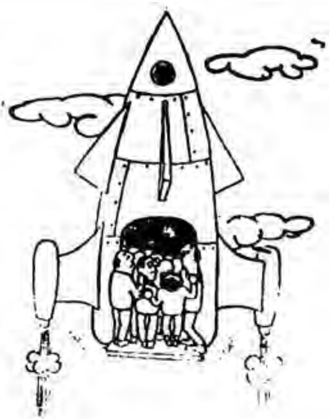
— Cu ce ochi privea Nelson blocada napoleoniană?
— Cu stîngul.

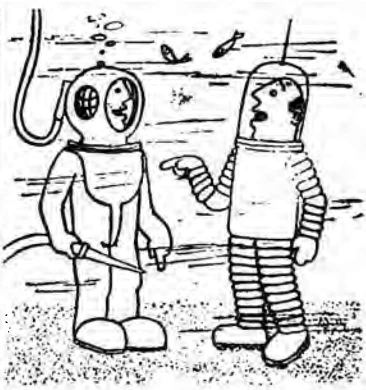
Întoarcerea robotului din recunoaștere.

UMOR

desene de SERIOSU N.

— Vă rog, nu călătoriți pe scară!

— Cum ai ajuns înaintea mea în planeta Oceanelor?
— Da de unde, amice, ne aflăm în Pacific!

Întîmplări hazlii

Rudă apropiată

Fizicianul american ERNEST HABERT HALL — care a descoperit fenomenul ce-i poartă numele și care l-a făcut celebru pe cînd avea doar 25 de ani — a fost invitat după cîțiva ani la un congres internațional de fizică. La auzul numelui său, mulți dintre participanții la congres care nu-l cunoscuseră personal l-au întrebat :

— Nu cumva sînteți rudă cu bătrînul Hall ?

— Foarte apropiată, răspunse tînărul savant. Bătrînul sînt chiar eu...

Pe altarul științei

Un botanist celebru a cules niște ciuperci din pădure, le-a gătit și le-a servit la masă soției sale. A doua zi o întrebă :

— Ai dormit bine ?

— Foarte bine, răspunse soția.

— Acum te simți bine ?

— Excelent.

— Nu te doare nimic ?

— Nimic.

— Ura ! exclamă botanistul. Nu numai că am descoperit o nouă specie de ciuperci, dar am și dovada că sînt comestibile !...

Pirogov și continuatorul său

Celebrul chirurg rus NIKOLAI IVANOVICI PIROGOV, aflîndu-se la Paris, a vizitat Academia de medicină. Intrînd în sala de conferințe, n-a mai avut timp să se prezinte, deoarece profesorul Nelaton făcea tocmai atunci o expunere despre o nouă operație complicată făcută pentru prima oară de... chirurgul rus Pirogov. După ce și-a terminat expunerea, profesorul francez a propus ca unul dintre cei prezenți să se ofere pentru a încerca să repete această operație pe un cadavru. Primul se oferi Pirogov, care, bineînțeles, execută în mod strălucit... propria sa operație. În entuziasmul general, profesorul Nelaton propuse pe loc să i se trimită chirurgului Pirogov la Petersburg o telegramă prin care să i se aducă la cunoștință că la Paris se află un continuator demn de măiestria savantului rus. Adresîndu-se necunoscutului care executase operația, Nelaton îl întrebă :

— Colega, cum să trec numele dv. în telegramă ? Cum vă numiți ?

— Pirogov...

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică
sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea
să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala)

Abonaţi-vă la revista „Ştiinţă şi tehnică" — publicaţie lunară editată de C.C. al U.T.M. şi Consiliul pentru răspîndirea cunoştinţelor cultural-ştiinţifice. Abonamentele se primesc de către oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii pînă la data de 18 ale fiecărei luni, cu deservirea în luna următoare.

Revista se găseşte de vînzare la toate chioşcurile pentru difuzarea presei şi debitele O.C.L.

●● MAI 1964

41 007